

TESTVÉRMŰZSÁK

vetélkedő

Tüskés Tibor író emlékére

2. korcsoport (6–7–8. évf.)

1. FORDULÓ

MEGOLDÁSOK

TESTVÉRMŰZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–7–8. évf.) 1. forduló

Az első feladatlap kérdéseit Tüskés Tibor **Vallomás a városról** című művének elolvasása után tudjátok megoldani. A **Testvérműzsák** című könyvre az egész vetélkedő során szükségetek lesz, forgassátok érdeklődéssel! A feladatsor végén találjátok az ajánlott irodalomjegyzéket.

Tüskés Tibor a Vallomás a városról című művében a 40 évvel ezelőtti Pécszet mutatja be. Szegődjünk társául a sétában! Próbáljátok fellelni, mitől időszerű ma is írása, de vegyétek észre a változásokat is!

1. Ki mondta? Párosítsátok az idézetet a „gazdájával”! (7 pont)

1. „Pécs városa az ország többi városai között a tudomány magvainak szaporítására, és üdvös sarjainak növelésére különösen alkalmasnak és megfelelőnek ígérkezik.”

2. „Első tudatos benyomásaim, szellemi életem ébredése, egész diákkorom története oda fűz. Mi a legkedvesebb emlékem? Alig tudnám megmondani: egy darab maradt ott az életem-ből.”

3. „Levegő alján, óriási pók, magasból függ a székesegyház, négy tornyán izzó fém-gumók, a láthatatlan kötélzet-váz ott kapcsolódik, s tört sovány kőszobrok ülnek homlokán.”

4. „10 forint bírságot fizet, aki az állomás bármely helyiségét vagy előterét, továbbá a személykocsi folyosóját, kocsiszakasját, ülőhelyét, WC-jét cigarettavég, hulladék, szemét elszórásával bepiszkítja.”

6. „Jó Szent Flórián, büszke égi szent, neved kocsmánk cégére volt: római díszben ős rangod szerint, védted a káptalani bort.”

7. „Na, Babits, kiállhatsz a sorból, ülj a kályha mellé!”

5. „Pécs kedvelt hely volt a színészek számára, mert műértő közönsége szívesen látogatta az előadásokat.”

Weöres Sándor	Hemmerich bácsi	Déryné	Babits Mihály	Orbán pápa 1367	Takáts Gyula	Hivatalos Menetrendkönyv
3	7	5	2	1	6	4

TESTVÉRMŰZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–7–8. évf.) 1. forduló

2. Döntsétek el, hogy az alábbi állítások igazak (I) vagy hamisak (H)!
(10 pont)

1. A mai színház 1890-ben nyitotta meg kapuit.	H
2. Vas Gereben volt pécsi bölcsészhallgató eredeti neve Radákovics József.	I
3. A pécsi közönség Déryné játékában is gyönyörködhetett.	I
4. Móricz Zsigmond is fellépett 1934-ben a „Légy jó mindhalálig” előadásán.	H
5. A Déryné utcában felépült színházban adott hangversenyt Liszt Ferenc.	I
6. A pécsi Magyar Nemzeti Színház tervezésére kiírt pályázatot Lechner Ödön és Pártos Gyula nyerte.	H
7. A „sóhajok hídjának” nevezett boltív a színházat kötötte össze a Dominikánus házzal.	H
8. Az 1840-es évek elején még láthatott botozást a Széchenyi tér felé járó városi ember.	I
9. A pécsi piac évszázadokig a város szívében a mai Jókai téren talált helyet.	H
10. Tüskés Tibor az „Édesanyák útját” az egyik legszebb pécsi utcanevnek tartja.	I

3. Kakukktojás. Egy szó nem illik a többi közé. Keressétek meg és húzzátok alá! Választásotokat indokoljátok meg! (3+3 pont)

a) rárpa, pálya, bárca, **hangár**, csonka, átmenesztők.

Indoklás: **Nem a vasúttal kapcsolatos szakkifejezés. Jelentése: repülőgépek elhelyezésére szolgáló csarnok**

b) Stock ház, **Vasember ház**, Elefántos ház, Hattyú ház, Griffaton-ház, Vasváry ház.

Indoklás: **Ez a ház nem Pécsen, hanem Nagykanizsán található.**

c) prés, hordó, hébér, sajtár, **kaptafa**, rafia, permetező.

Indoklás: **A kaptafa lábfej alakú keményfa forma, amelyen a cipész készíti, javítja a lábbelit. A többi kifejezés a szőlőműveléssel kapcsolatos.**

TESTVÉRMŰZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–7–8. évf.) 1. forduló

---

4. Fejtsétek meg a keresztrejtvényt! Magyarazzátok meg a kapott szó jelentését! (5 + 1 pont)

1.		T	E	T	T	Y	E		
2.		T	Ü	R	B	E			
3.	J	Ó	K	A	I				
4.		J	E	L	E	N	K	O	R

Meghatározások:

1. Pécs városának északi részén a Mecsek lábánál található településrész csodálatos parkjával, romjaival, barlangjaival a város egyik legkedveltebb kirándulóhelye.
2. Török sírbolt, mauzóleum, melyet prominens személyeknek (szultánok, hadvezérek, vallási vezetők stb.) állítottak.
3. 50 éves írói jubileumának évfordulója alkalmából teret neveztek el róla Pécssett. (1893)
4. Pécssett szerkesztett, országos terjesztésű irodalmi és művészeti folyóirat.

Megfejtés: **tüke**

Jelentés: **tősgyökeres pécsi család sarja**

TESTVÉRMŰZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–7–8. évf.) 1. forduló

5. A három lehetséges válasz közül válasszátok ki a helyeset! (14 pont)

1. A régi piac elnevezését őrzik a következő utcanevek:	1 Felsőmalom u. – Tímár u.
	2 Sörház u. – Tüskésréti út
	X Hal tér – Búza tér
1 goblein	2. Uránvárosban a lépcsőházak bejárata felett található domborművek alapján is megkülönböztetik a házakat. Mi ezen domborműveknek az elnevezése?
2 relief	
X bauhaus	
3. A polisz görög kifejezés. Magyar megfelelője:	1 rendőrség
	2 piactér
	X város
1 5 emeletes	4. Hány emeletes a „pécsi tudományos és gyógyító kombinát”?
2 9 emeletes	
X 7 emeletes	
5. A Szepessy Ignác-szobrot és a Zárdatemplomot 50 évvel ezelőtt egy épített látványosság kötötte össze:	1 szoborcsoport
	2 vízesés
	X virágóra
1 Keresztelő Szent János	6. Az Aranyoskút kedves fiúalakja kit szimbolizál?
2 Pisilő fiú	
X Sportoló	
7. Mit jelent a „resti” kifejezés?	1 szabadkozás, restelés
	2 Utasellátó étterem
	X rest, lusta
1 Szepessy Ignác	8. Az Egyetemi Könyvtár értékes könyvhagyatékot őriz. Kiről nevezték el?
2 Nagy Lajos	
X Klimó György	
9. Babits Mihály iskolás évei alatt hogyan köszöntötte paptanárait?	1 Laudétur!
	2 Előre!
	X Jó szerencsét!
1 Victor Vasarely	10. Ki illusztrálta Tüskés Tibor „Vallomás a városról” c. művét?
2 Lantos Ferenc	
X Martyn Ferenc	
11. Milyen fák övezik a felső sétateret?	1 platánfa
	2 gesztenyefa
	X jegenyefa

TESTVÉRMŰZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–7–8. évf.) 1. forduló

1 „Magyar Athén”	12. Hogyan nevezte Juhász Gyula Pécs városát?
2 Fünfkirchen	
X Mediterráneum	
13. A Flórián tér közepén egy kőszobor áll. Kinek a védőszentje Flórián?	1 tűzoltók
	2 utazók
	X bányászok
1 Dóm	+1 A török hódoltság alatt egyetlen templomban gyakorolhatták vallásukat a keresztények. Melyikben?
2 Dzsámi	
X Mindenszentek	

6. Kik a felsorolt szobrok alkotói és hol találhatóak ezek a műalkotások? (6+6 pont)

Nővérek	Pátzay Pál - Sétatér délnyugati részén
Janus Pannonius-szobor	Borsos Miklós – Barbakán kert
Kodály Zoltán-szobor	Varga Imre – Szent István tér, alsó sétatér
Ady Endre-szobor	Melocco Miklós – Barbakán nyugati várak
Kőrösi Csoma Sándor-szobor	Antal Károly – Esztergár Lajos utca – Bánki Donát u.
Zsolnay Vilmos-szobor	Horvay János (Apáti Abt Sándor) – Rákóczi út-Szabadság út

7. Puzzle-játék. Rakjátok össze a két képet és nevezzétek meg a városrészt ill. a képen szereplő nevezetességet! (2 + 2 pont)

2. Dóm tér (Püspöki levéltár)

8. Válasszatok ki egy helyszínt, ami nem szerepel a *Vallomás a városról* című könyvben, és mutassátok be, ahogyan ti látjátok! Választásotokat indokoljátok! Terjedelem max. 1 oldal A4-es méretben. Mellékelhetek illusztrációt, fotót, rajzot. (15 pont)

9. Készítsetek életréképet Tüskés Tiborról! (10 pont)

10. Tüskés Tibor írja: „Azt hiszem, kissé lebecsüljük a számok és adatok értékét. Holott az értő és kíváncsi szemnek titkokat árulnak el.”
Mutassátok be településeket a számok tükrében! (10 pont)
Kérjük, a felhasznált forrásokat jelöljétek!

11. Iskolai feladatnak kaptátok a kilenc múzsa bemutatását. Készítsetek szemléltető táblát a feladat megoldásához! (6 pont)

Jó munkát kívánunk!

Ajánlott irodalom

Tüskés Tibor: *Vallomás a városról*. Bp., Magvető, 1970.

Tüskés Tibor: *Testvérmúzsák*. Bp., Móra, 1978.

Irodalomtörténeti atlasz a 10-18 é. tanulók számára. Bp., Cartographia, 2000.

Új magyar irodalmi lexikon 3. köt. Bp., Akad. K., 1994.

Baranya megye kézikönyve. Pécs, Bo és Bo Bt, 1997.

<http://www.baranyanet.hu/kikicsoda>

<http://portal.ksh.hu>

TESTVÉRMÚZSÁK VETÉLKEDŐ
2. korcsoport (6–7–8. évf.) 1. forduló

Elérhető pontszámok:

1. 7 pont	5. 14 pont	9. 10 pont
2. 10 pont	6. 12 pont	10. 10 pont
3. 6 pont	7. 4 pont	11. 6 pont
4. 6 pont	8. 15 pont	100 pont

Az első forduló igényes, tartalmas és szép kivitelezéséért további 10 pont szerezhető.

Nagyobb, kiállításra alkalmas munkáitokat személyesen vagy postai úton a következő címre juttassátok el:

Pintér Aranka könyvtáros
Baranyai Pedagógiai Szakszolgálatok
és Szakmai Szolgáltatások Központja
7626 Pécs, Egyetem u. 2.

A borítékra kérjük írjátok rá : **TESTVÉRMÚZSÁK 2.**

+ csapatnév